

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak	
Melyben:	Vidéken:
1 óra 1 K.	1 óra 1.50 K.
3 évre 3 K.	3 évre 4.50 K.
6 évre 6 K.	6 évre 9 K.
1 évre 12 K.	1 évre 18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 208.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetési díjszabás szerint.

Felélős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A boldog

békés időkben milyen büszkeséggel hangoztatta Anglia, hogy anyagi és erkölcsi erejének forrása az egész világot átfogó kereskedelmi hálózata. Kétségtelen, hogy sok országot tett gazdaggá a kereskedelem, de ha rendkívüli körülmények jönnek közbe, akkor Angliában épügy megszokják a koplalást, mint ahogy koplalni kénytelenek az északi sark eltávolított utazói. A hatalomra, gazdaságra törekvő nemzetek meglehetősen el is hanyagolták e miatt a legfőbb életfenntartó közgazdasági tényezőt, a mezőgazdaságot.

Csakis a mezőgazdaság fejlettségének lehet betudni azt, hogy a szövetséges hatalmak kihehéztetési terve nem sikerült és nem is fog sikerülni. Németországra nézve szerencse volt különben az is, hogy olyan országokkal áll szövetségben, mint Magyarország és Bulgária, ahol a mezőgazdaság jelentőségét nagyon is ismerik s ahol a mezőgazdálkodás fejlesztése iránt kétségtelenül állandó és széleskörű volt a tevékenység. Ebből szinte önként következik az, hogy amikor a háború folyamán nyilvánvalóvá vált, miszerint intenzív mezőgazdasági törekvések ellenségei szép csendben elvonulnak a fronttól. Az ellenség táborából még hallatszik ugyan egy-egy puskalövés, de már tudjuk, hogy abban a puskában csak vaktöltés volt. Ma már nincs senki az országban, aki kétségbe vonná, hogy a mezőgazdaság fejlesztésére, a mezőgazdaság jogos igényeinek kielégítésére nemcsak a háború folyamán, hanem azontúl is épen olyan szükség van, mint az erődítésekre.

Erős, teljesítőképes mezőgazdaság nélkül nincs győzelem, de nincs életképes gazdasági munka sem. Bezzeg Angliának is jobb volna most már, ha termékeny területein előállíthatná az ország népes-

ségének szükséges élelmiszereket. Mit ér az idegen világrészekből beszállított gabona, vagy hus Angliának is, ha annak szállítási költségei oly magasak, hogy az ottani termelés legteltesebb mértékben versenyezni tudna ár tekintetben az exotikus országok terményeivel. Amit a hazai föld megteremt, az itthon maradt s annak ellenértékét nem kell kiadni idegen országnak. Szinte elképzelhetjük, hogy mekkora sorvadásnak előidézője Angliában az, hogy élelmiszereit, a mezőgazdasági terményeket külföldről kénytelen drága pénzen behozatni. Békés időkben, mikor iparcikkeivel dominálta az egész világot, a nyertes mégis csak ő volt, mert az iparcikkéért sokkal több pénz

folyt be, mint amennyit lakóinak táplálására kiad.

Most azonban a híres angol gyárak municiót gyártanak, amiért külföldről nem igen jön be pénz. Anglia nemzeti vagyona tehát percrel-percre fogy s nincs olyan nagy dolog, ami aztán egyszer véglegesen el nem tud fogyni. Azok az országok ellenben, amelyek a háború legszükségesebb követelményét, az élelmiszert maguk termelik, azok kitarthatják hosszú időnkig. Főleg olyanok, amelyeknél meg van a kellő ipari fejlettség is s e tekintetben, hála Istennek, semmi, sem pedig szövetségeseink most már nem panaszkodhatnak. Lényegében tehát ebben a háborúban a legnagyobb diadalt a mezőgazdaság aratja.

fordított a rendes kiadásokon felül a kórházra, amelynek 118 sebesültje szeretettel őrzi a jótékony-ság emlékeit. Az ápolást a kórház irgalmas nővérei látták el, az adminisztráció teendőit pedig leginkább maga gróf György Teréz végezte. A kórház 1915 november havában megszűnt, mert az orvos hadbavonult.

Rácálmáson

az állami iskola négy terme és egy bérelt uriház szolgálták a helyi társadalom által bőven segélyezett kórház céljait. Nagyon jellemzi, ő hogy a jótékony-ság nyomókétszülékes kuttal három kádas fürdőszobát is létesített, amely 2000 koronába került. A lakosság talán kevesebb anyagi segélyezést nyújtott, de ezt maga a Vöröskereszt-egyesület sem igényelte. A karácsonyára adott 450 K azonban mégis a lezszebb jószívűség-ről tanuskodik.

Rácálmás hölgyei, mint a Vöröskeresztnek buzgó tagjai, a kórház gazdasági ügyeit háziasszony minőségben a legnagyobb odaadással és körültekintéssel végezték. A gazdaasszony teendőket vezetői Farkas Károlyné, Bruck Olga, Fábrián Sándorné, Frankl Izidorné, Frankl Margit, Kolta Ferencné, Bruck Juliska, Bruck Margit, Szili Horváth Iloná, dr. Kemény Kálmáné, Spancek Juliska, Szigeti Margit, Vajda Erzsike, dr. Weltz Gyuláné tettek tanubizony-ságot a női sziv gyöngyességéről. A katonák ellátása, míg a későbbi időkben a drágaság föl nem lépett, fejenként és naponként 1 K 80 f. — 2 koronába került és így volt lehetséges, hogy az év végén 10000 K tőkéje van a kórháznak, ámbár a felszerelésre, fürdőre, ágyakra, fehérruha pótlására 10000 koronát adott ki.

Ez a kedvező eredmény a példás együttműködésnek, a hivatást és feladatot nemesebb vonatkozásban átérző hölgyek munkásságának és Farkas Károly köz-ségi jegyzőnek köszönhető, aki mint kórházi titkár, minden kórházi szükségletet nagyban és hosszabb időre vásárolt, még pedig akkor, mikor az árak még eléggé olcsók valának. A kórház 781 betegnek nyújtott szeretetteljes gondozást.

Az adonyi járás öt községe a a mondottak szerinti 1774 sebesült és beteg katonát látott el kórház-zaiban, melyeket a helyi társadalom jótékony-ság bőségesen gyámoltott. Az ercsi kórház pedig a főúri áldozatkészségnek lezszebb példája marad mindenkori. Az adonyi és a rácálmási kórháznak 10307 K 18 f. illetőleg 10000 K tőkéje van.

Fejérvármegye hadikórházai.

Ercsiben

gróf Wimpfien Szigrid állított föl 60 ágyas kórházat és szerelt föl gazdaságot, hogy azután minden ellenérték nélkül bocsássa a hadvezetőség rendelkezésére. A kórház a kastélyépületben van és a betegek rendelkezésére állott az egész park is, mint az adulesnek igen hatékony tényezője. A fertőtartó gróf a kórházat a modern teropia minden eszközével, villanygépekkel, kvarclámpával, alturolett sugarak előállítására szolgáló készülékkel, Zander apparatusal dúsán ellátta és így minden módot megteremtett, hogy a kórház ne csak gyógyítson, hanem a bénaság és rokkantság megszüntetésének is eszközlője lehessen.

A nagy összegbe került berendezésen kívül a jószívűségből adott élelmiszer is olyan emberbaráti érzést, olyan nemes gondolkodást tanúsít, hogy az egész társadalom a legnagyobb hálával adózhat a grófi családnak, a sebesült katonák pedig lelkiükben fogják megőrizni az ercsi napok emlékeit, mert ott honi, gyógyulást és szeretetet bőséges mértékben találtak. A mintaszerű kórház jó-ságos háziasszonya gróf Wimpfien Szigridné és leánya voltak, akiknek figyelmes gondossága mindenre kiterjedt és akik elvégezték a legfárasztóbb munkát is, hogy a sebesülteknek mindenük meg-

nyerjen. A kórház, amelynek vezetését a grófi család külön orvosra bízta, 1915 ben 252. beteget gyógyított 8000 élelmiszeri napon, az évi kiadás pedig 60000 koronára tehető.

Dunapentelén

a kórház kényelmes uri lakásban van, amelynek bérösszege 600 K. A helyi társadalom ebből 500 koronát fizetett, azonkívül 80 koronával és főleg az év első felében igen sok nyers terménnyel, élelmiszerral járult a jótékony-sághoz. A kórház vezető hölgyei: Frankl Zsigmondné, dr. Strasser Lipótné, Khón Jakabné, Kánitz Mórné, Nagy Jánosné és Somogyi Nándorné voltak. Megfordult a kórházban 350 beteg, akiknek ellátása naponként és fejenként átlag 2 K. 80 fillérbe került.

Nagyperkátán

gróf György Teréz az általa létesített és bőkezűen gondozott kórházat engedte át a katonaságnak, az összes folszereléssel és személyzettel együtt. A jótékony-ság, amelyet ez az elhatározás gyakorlat, tiszteltetreméltó, hiszen a grófnő nemcsak az alapítványi kórház összes kiadásait fődözi évek óta, hanem a háború miatt 1915-ben még külön is éreztette a sebesültekkel a jósziv nyilatkozatát.

Részint készpénz, részint terményekben átlag 8300 koronát

Egyes szám ára 4 fillér.

AZ APOLLÓ SZINHÁZBAN

Szombaton és vasárnap, április 29 és
30 án KERÜL BEMUTATÓRAHARRY PIEL MESTERMŰE
Az elektromos ember.

a 2000-ik évben. Fantasztikus történet.

Gyönyörű
fotografiák!
Féltülmulhatlan
rendezés!VÖRÖSMARTY KÖR
ötvenéves évfordulója.

A nagy nemzeti küzdelem második esztendejében érte el a Vörösmarty kör félév százados évfordulóját, hogy a nemzet nagy költőjének nevé alatt végzi társadalmi tevékenységét. Tegnapi foglalkozott a kör a szép évforduló emlékével és úgy határozott, hogy egyelőre minden nagyobb ünnepséget mellőzni fog a háború-befejezéséig. Csupán a helybeli három iskola növendékeinek közreműködésével fog egy kis ünnepséget tartani Vörösmarty szobránál. Háború után azonban méltó keretek között fogja megünnepelni a ritka jubileumot. Más jubileumai is is vannak az idén a Vörösmarty körnek. Vértessy József, a kör elnöke most tölti be 25 éves elnökségének évfordulóját, gróf Széchenyi Viktor diszelnökének pedig most van főispánsága tízéves jubileuma. A közbecsült elnököt kedves házi-ünnepségekben részesítik, gróf Széchenyi Viktor főispánt pedig levélben üdvözlük.

Háború.

Amerika.

Gerard berlini amerikai nagykövet tegnapi ötéves óra hosszat tanácskozott a birodalmi kancellárral. Minden komolyságot és figyelmet megérdemelt a német-amerikai konfliktus, amde a túlzott izgalom fölöleges. Sokkal komolyabb dolgokon estünk már át az utolsó évben és azoknak a diplomácia tárgyalásoknak, amelyek 1914 július hónapjában folytak, sőt a jobb perspektívájuk volt, mint a mostaniaknak. De akkor titokban tárgyaltak, most nyilvánosan. Németország nagy közvéleménye az eddigi elvitathatatlan győzelmekben bizakodván, szinte egykedvűen nézi a fejleményeket, amelyeknek komoly fegyveres következményei amugy sem lehetnek, gazdaságilag pedig szintén nem lehetnek újabb ártalmára Németországnak, hiszen erősebben, mint eddig tette, ezután sem szolgálhatja ki Amerika az ententeot. Maga az amerikai nép nem

akarja a háborút. Igen éles hangok hallatszanak Wilson ellen, akinek szemére vetik, hogy politikájával újra angol gyarmattá teszi Amerikát és így tönkre teszi Washington György és Franklin Benjámint dicsőséges művét. Roosevelttel politikai dilettánsnak tartja Wilson, másik nagy ellenfele, a sok milliót számláló demokratapárt vezére, Bryan pedig nem szűnik meg a Németországgal való béke érdekében agitálni.

Olasz harctér.

A doberdói fensik délnyugati szegélyén az olasz támadások visszaverése folytán meglehetősen nyugalom állott be.

San Martinótól északnyugatra osztagaink benyomultak az ellenség állásaiba, robbantásaikkal megsemmisítették a nehéz aknavetőket és ennek a feladatnak teljesítése után terszerűen visszahátráltak árkaikba.

A Zagora-szakaszon élénk tüzési harcok folytak le. A csucus időnként nehéz mozsáraink tüze alatt állott.

A Hadsegélyző
első napja.

Az újraalakult székesfehérvári és fejérmegyei Hadsegélyző Bizottság husvét vasárnapján lépett először a város jótékonykodó közönsége elé s első vizitációja egyáltalában nem várt eredményt produkált. A közönség szinte versenyzett azon, hogy az első beköszöntő alkalomával minél jobban kimutassa szeretetét az intézmény iránt. A Zichy-ligetben sétahangversenyt és virágnapot tartottak, amelyre a város intelligenciája teljes számban felvonult. A virágárúsítást a városi felsőbb leányiskola kedves növendékei végezték. Hogy miként, azt az eredmény igazolja a legszöbben. Oly ügyesen és kedvesen végezték munkájukat, hogy a publikum valóságos megostromolta őket a virágért, pedig ők nem ostromolták a közönséget. Ennek a lelkes leányseregnek ügyességét máskor is igénybe fogják venni.

A virágárúsítást a következő leányok végezték kettesben s egy-egy pár a következő összeget szerezte az elárúsításból:

Friss Erzsé, Morvai Olga 22-35 K, Baschi Rózsa, Takács Rózsa 12-62 K, Friedmann Kató, Lánosz Gizi 37-96 K, Komor Gizi, Márton Klári 33-78 K, Eisler Ilona, Huszár Ilonka 16-55 K, Lipcsei Gabi, Kohn Klári 6-02 K, Fodor Margit, Grünfeld Baba 29-46 K, Braun

Rózi, Csillag Bözsi 15-19 K, Komor Ilona, Wein Klári 16-62 K, Halász Erzsé, Steiner Mancsi 53-78 K, Téri Magda, Wiener Anci 30-20 K, Havranek Karola, Lénárt Klári 17-— K, Kail Ida, Bettelheim Klári 18-18 K, Pék Boriska, Wertheim Klári 15-67 K, Tattay Erzsé, Gerendai Mici 16-53 Konrad Erzsé, Szeib Baba 8-39 K, Verger Gizi, Rhuz Erzsé 11-17 K, Rostaházi Aranka, Simon Zsuzsa 9-12 K, Kecsés Margit, Gábor Erzsé 34-97 K, Gertner Irma, Fodor Julia 17-24 K, Rhuz Irén, Knazovitzky Mariska 7-62 K, Kövessy Boriska, Kecsés Ilonka 28-79 K, Székely Stóci, Léderer Ilona 10-87 K, Rechnitzer Ilona, Wiener Klári 42-33 K, Kerdl Ilona, Deutsch Irén 28-25 K, Grósz Rózi, Krausz Ibolyka 11-80 K, Hochwald Edit, Krausz Erzsé 16-44 K, Lipcsei Márton, Vas Pirokska 11-19 K, Morvai Stefí, Mihályka 13-06 K, Heltai Dezsó, Wertheim Mancsi 13-64 K, Rexa Miklós és Vera, Apt Irén és Kamill 58-29 K, Fodor Margit, Grünfeld Baba 78-98 K, Riffer Klári 2-62 K, Riffer Annus 5-34 K. Összesen 752-02 korona. A sétahangverseny pedig 548-98 koronát jövedelmezett.

A Hadsegélyző bemutatkozó napja egyéb nagyobb összeget is hozott a pénztárába. Heltay Jenőné elnökön útján Szávost Emil hatvanpustai földbirtokosunk 1000 koronát küldött a Hadsegélyző céljaira. Szávost Emil is azon lelkes jótékonykodók közé tartozik, akik neve mindennemű hadijótékonyágban legelső helyen szokott szerepelni, s akik szinte kifogyhatatlanok a nagyobb-összegek adományozásában. Szávost Emil már sok százán áldják háborus megsegítéséért. Szűcs Jenőné alispánné útján Noll és neje (Lajostelep) 50 koronát, Gözsy Tiborné (Hencse Tolna megye) 50 koronát adományoztak ugyan ezen célra. Az első nap tehát 2300 koronát jövedelmezett a Hadsegélyzőnek. Már megalkulása előtt több ezer korona adományt kapott, úgy hogy eddig ötezer koronán felül van a pénztárkészlete s újabb nagyobb adományozások még mindig várhatók. A pénz a Fejérmegyei Takarékpénztárban, mint a Hadsegélyző pénztárosánál van elhelyezve.

A virágnap érdekében különösen sokat fáradoztak Szűcs Jenőné és Heltay Jenőné alelnökök, Littyán Viktória bizottsági tag, aki a kis leányseregnek volt a dirigálója, továbbá Grünfeld Pál titkár, aki a virágnappal járó kiadásokat a sajtójából fedezte.

A Hadsegélyző Bizottság a la-

pok útján is hálás köszönetét fejezi ki László István honvédelmezredesnek és Grünfeld ör-nagynak, akik katonákat készségevel bocsájtották a Hadsegélyző rendelkezésére. Továbbá Köhler Antal karnagynak, aki a legnagyobb ügyességgel karolja fel a sétahangversenyeket s zenekarával készségezen iparkodik előmozdítani a hadijótékonyág ügyét. Nemkülönb a Fejérmegyei Takarékpénztárnak sok fáradozásáért. Külön fejezi ki hálás köszönetét Véber Mariskának, aki a virágnap teljeseen ingyen adta a virágnapra. Véber Mariska már a háború kezdete óta gyakorolja ezen honleányi nemesszívűségét. Székesfehérvárott még nem temettek el egy harcos katonát, akiknek a sírjára csokrot nem kötött volna. Pedig már sok százat kikisértek a temetőbe. Sok százakat ér az a virág, amit a háború alatt a harcba induló és az utolsó utra kísért katonáknak adott. Itt említtük meg, hogy dr. Saára Gyula polgármester, tekintettel arra, hogy a Hadsegélyzőnek állandó összeköttetése lesz a város és a vármegye hatóságával, a hivatalos helyiségbe bevezette a telefont, amely a közönségnek is nagy előnyére fog válni.

Gróf Széchenyi Viktor
főispán tízéves jubileuma.

Jubileumi évfordulóhoz ért gróf Széchenyi Viktor főispán. Tíz év óta áll Székesfehérvár és Fejérvármegye törvényhatóságának az élén. Mikor az első évtizedes munkálkodásánál megállunk és visszapiantunk rá, nagyon természetesen a mostani nagy megpróbáltatásnak idején, politikai vonatkozások eltéktésével történik és köztisztvisletben és szeretetben álló főispánunk egyéb tevékenységét látjuk leginkább, amely előtt feltétlenül a teljes elismerés pálmáját kell meghajtanunk. Nem volt olyan gazdasági, társadalmi, kultur és egyéb mozgalom, amelyből az oroszlan részt ki ne vette volna, amelybe nem a legnagyobb örömmel, munkakedvvel és ügyességgel állt volna. Bármiről is volt szó, segítő kezére mindenkor biztosan lehetett számítani. Nemes szívűségéről is sokszor volt alkalma bizonyosságot tenni, különösen a há-

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ
szabott árak.

BLOUS UJDONSÁGOK! Crepp, Grenadin, Voal, VERMES áruházában.

Crepp de chine és fehér, kézzel himzettekben órisi áválaszték

ALKALMI VÉTEL LEGFINOMABB FEHÉRNEMÜRE VALÓ HIMZÉSEKBE.

boru alatt. Mindenkiné meg-hallgatja panasát és segít, el-igazítja ügyeiket, ha lehetséges. És mikor a jószívűség meg-nyilatkozását látjuk, mindig ott találjuk feleségét is, aki a nagy emberbaráti munkából szintén teljes erővel parkodik részét kivenni. Tízéves jubileumán egyik legszebb jellemvonása is eszünkbe jut, az igaz val-lásossága. Nem egyszer mintá-képül állítottuk oda intelli-genciáknak.

Mint értesünk, a legköze-lebbi városi és vármegyei köz-gyűlésén meleg ünneplésben részesítik jubileuma alkalmából.

Székesfehérvár a kul-turális fejlődés utján.

Irtá: Fábrián Gáspár.

(Folytatás.)

Említsük-e, hogy itt Pécsset van fővárhivatalt borközraktár, dohány-gyár és Máv. üzletvezetéség?

Hol késnek ez intézmények Szé-kesfehérvár számára az éji ho-mályban?

Vagy beszéljünk az iskolaügy-ről? Ez ugyanis, főképp az elemi oktatást illetőleg nagyon érzékeny pontja Székesfehérvárnak. Nem a tanerők hiánya miatt, hárta ísten e tekintetben nem lehet panaszkodni, hanem a modern, higienikus be-rendezésű, sürgetően szükséges, új iskolák miatt, melyek sehogy-sem tudnak megvalósulni. Es fő-kép a belváros szenved e miatt legtöbbet, ahol ép a zártabb épít-kezés mellett az elemi iskoláknak annál nyiltabbnak, tágasabbnak kellene lenniök, hogy gyermeki szervezet legalább az iskola pad-jain és játszóterein pótolhassa az egészségesebb környezetnek hiá-nyát. Itt a legutóbbi két év alatt, sőt ma, a háboru alatt is egyre-másra épülnek az új, hatalmas méretű elemi iskolák és interná-tusok.

A Julián-egyesület hatalmas, új otthona, horvátországi magyar gyermekeink nevelésére, földink, dr. Buzássy Abel zirci rendű pécsi c. főigazgató sürgetésére, most épül szintén. A zárda kebelében szép felsőbb leányiskola nyílt meg. Nagyszerű új kereskedelmi iskola és áll. fémipari szakis-kola hirdeti, hogy Pécs az ipar és kereskedelem terén a Du-nántulon vezet. Pedig az 1900-diki statisztikai adatok szerint, még alig volt különbség Székesfehérvár és Pécs közt e tekintetben. Az akkori Pécsnek 43982 lakossá-gából 16985 foglalkozott iparral és kereskedelemmel, vagyis az össz-lakosság 38-6%. Addig Székesfe-

hérvár akkori 32167 lakójából 11545, szóval a lakosság 35-8% a volt iparos és kereskedő.

A fejlődés főképp azóta vett nagy lendületet, és főképp az építkezések nagymérvű szaporítása folytán.

Középszkolái Pécsnek újak és modernek; illetve a zirci főgym-názium most épül ujonnan. Emel-lett a már kész nagyszerű püspöki jezsuita gymnasium és Pius-Inter-natus is a nagyszabású most megnyílt, új főreáliskola érde-melnek említett.

Végére hagyjuk, pedig fontos a szakiskola kérdése. Mely meg-illetődéssel olvastuk és felj. mérv-ben honoráltuk a Fejérmegyei Napló hasábjain megjelent cikket, mely a földművesgazdák bajait tárta fel megkapó vonásokban. Igaz, velük bizony nem törődnek annyit általában, mint megérde-melnek. Mert-hisz könnyű azt mondani a szellemes városatyának, hogy járjon a felsővárosi gazda leánya is a felsőbb leányiskolába, és nem tudom hova, de ez nem megoldása a bajnak, csak elke-serítése. Hanem igen is Székes-fehérvár nem halogathatja tovább a teljes mértékű, modern, önálló gazdasági szakiskola létesítését, sőt nézünk szerint nem is egy, de két új intézetre van nálunk szük-ség: egyik a felsővárosi, másik az alsóvárosi gazdák gyermekei számára és pedig egy a fiuk, mint a lányok részére. Szent meg-győződésünk, hogy városunk jövője órisi mértékben emelkednek, ha egy a mai kor színvonalán álló mondjuk, legalább a német gazda-sági eredményeket elérő rendsze-rekre helyezett célszerű gazdálko-dással használnók ki földjeinket. Az ma már a mesék országába tartozik, hogy a földmives gazda főképp az okos fehérvári paraszt, látván mit lehet elérni helyes és újszerű gazdálkodással, azt nem követné, csak azért, mert az édesapja sem csinálta.

Folyt. köv.

HIREK.

— Kanonoki beigtatás. Szer-dán reggel 8 óraker volt a székesegyházban Streit Ferenc püspöki irodaigazgatónak, ujon-nan kinevezett kanonoknak, továbbá a székeskáptalan tagjai-nak előléptetés folytán a mag-sabb stallumokba való ünne-pélyes beigtatásuk a szokásos szertartások keretében. Ugyan-ezen alkalommal volt Zettner Sebestény csepeli esperes-plebán-os, Heller Iván budafoki apát-plebános és Csöngedy Gyula adonyi esperes-plebános, kine-vezett tiszteletbeli kanonokok

beigtatása is. A beigtatás után ünnepélyes szent mise volt. Adonyból Róth János és Vörös Gebhardt tanítók a tantestület nevében jelentek meg a beigtatásán.

— Esküvő. Koltai Lajos a Haggemacher sörgyár helybeli felelősek tisztviselője szerdán d. é. fél 11 óraker vezette ol-tárhoz Arany Ilonát, a Felmayer-gyár pénztárosát. Nászna-gyok voltak: Konrád Kálmán sörgyárigazgató és Gerő Jakab a Felmayer gyár igazgatója.

— Katonai szemle. Báró Karg János honvédőparancsnok szerdán a székesfehérvári honvédség telett szemlét tartott, s legmelegebb elis-merését nyilvánította a parancsnok-ságnak a tapasztaltak felett.

— Katonai kiténtetések. Cret-ter Károly 69. gyalogezredbeli százados hadidíszítményes 3. osztályú vaskoronarendet, Gaz-dag Gyula 69. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy pedig a 3. osztályú katonai érdemkeresztet a hadilékítmennyel kapta.

— Eljegyzés. Hegymegi Kis Lajos gazdatiszt eljegyezte Vö-rösmarthy Elek tótmegyesi fő-intéző leányát Erzsikét, Vörö-smarthy Mihály költőnk unoka-húgát.

— Kinevezés. A pénzügyminisz-ter özv. Koháry Józsefné szűt. Rosenfeld Gizella sárbogárdi adó-hivatali díjkeret, felelős minő-ségű kezelőnévé a kassai adóhiva-talhoz kinevezte.

— Ülések a vármegyénél. A vár-megye központi választmánya má-jus 6-án, a tiszti nyugdíjválasztmány április 29 én délelőtt fél 10 óraker, a jegyzők nyugdíjválasztmánya április 29 én délelőtt 10 óraker, a kórházbizottság ugyanezen napon délelőtt fél 11 óraker, az árva-házi bizottság pedig 11 óraker fog ülést tartani a vármegyeházán.

— Képviselőválasztók névjegy-zéke. A város központi választ-mánya az 1917 évre szóló kép-viselőválasztók névjegyzékét elfo-gadta s május 16-tól július 14-ig közszemlére lesz kitéve, hogy az érdekeltek az esetleges felszólalá-saikkal a jelzett időköz alatt élhes-senek.

— Székesfehérvár hadikölcsön jegyzése. Mint megirtuk, Székesfe-hérvár városa 200000 koronát fog jegyezni a negyedik hadikölcsönre. A pénzügyi szakosztály tegnap fog-lalkozott a hadikölcsön ügyével, s egy határozott, hogy a helybeli öt pénzintézetnél fogja jegyezni.

— Névmagyarosítás. Kiskoru Feldman Kamélia és Sarolta szé-kesfehérvári születésű, budapesti la-kosok családi nevüket helygy-miniszteri engedéllyel „Fábrián“-ra magyarosították.

— Vértesszobor. A vértesszobor pavilonját ismét meg-megnyitották, hogy a közönség a szögbeverést folytathassa. Es reméljük, hogy folytatni is fogja, nem feledkezik meg a rokkantak, hadiözvegyek és árvák gyámoli-tásáról. Székesfehérvár és Fejér-vármegye közönségét legalább mi ilyenek ismerjük.

— A tengerirekivirólás. Megir-tuk, hogy a tengeri rekivirólás ügyé-ben a gazdaközönség küldöttsége járt a polgármesternél, aki meg-igértte, hogy az ügyet tanulmá-nyozni fogja. A város tengerisük-ségletének beszerzésével Pollák nagykereskedő volt megbizva, az ő megbízatása teljesen független az állam részére beszoigáltatandó ten-geri rekivirólással. Es Pollák a meg-bízatás lebonyolításáért — csak 5139.18 koronát kapott, amely összegből azonban még 600 ko-ronát vissza kell téríteni, végered-ményben tehát csak 4539.18 ko-ronát kapott s nem 28 ezer ko-ronát, amint az első híradás je-lezte.

— Megint lövöldözés. Lapunk tegnapi számában irtuk meg, hogy Bicskén a vonatról kilöttek, s egy szabótanulót súlyosan megsebesi-tett. Hasonló felháborító eset törté-nt ugyancsak hétfőn a Lujza-szanatoriumban. Eddig egy isme-retlen valaki belélt a Lujzaszana-torium területére, a golyó a kifelé-g szaléba fúródott s egyik betegnek, Fress Máriának a fejét horzsolta. Ha csak valamivel is lejjebb jön a golyó, a szerencsétlen leányt föbe-találja. Simon Sándor büngügyi fő-kapitány legszigorubb vizsgálatot indította, hogy megállapítsa, vajjon tévedésből, vagy készakarva tör-tént-e a lövés.

Szerdán és csütörtökön,
április hó 26 és 27-én:

ALEXANDER.

Világhírű gondolatolvasó tele-patikus feném és felesége, a bécsi Ronacher tagjainak nyilvános előadása.

Rendes helyek.

A helyek megfordított sorrend-ben érvényesek.

Eladások fél 7 és 9 óraker.

Tavaszi KALAP MODELL ujdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, úgy az egyszé-
blouzokból órisi választék. OLCSÓ ÁRAK. rább, mint a legelegánsabb formákból. Közismert női szabóságomban készült
KALAPOK ÁTALAKÍTÁSÁT ELFOGADOM. Radó női divat különlegességek üzlete,
Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

AZ APOLLÓ-SZÍNHÁZ

május 1, 2 és 3-iki szenzációs ujdonsága

Ejteni találkozás
Falusi történet 4 felvonásban.

Irta: **Dr. Janovics Jenő.** Rendezte: **Garas Márton.**
Főszereplők: **Berky Lili, Szentgyörgyi István és Várkonyi Mihály.**

— **Kutyaaadó.** Az 1916 évre összeállított ebadó összeírásai és kivételei lajstrom három napon át a városi adóügyszólynál lesz közszemlére téve, hol az mindenki által betekintheető, az esetleges felszólamlás ugyanitt ezen idő alatt írásban beadható. Az ebadó folyó évi május hó 8-ik napjáig a városi házipénztárnál városához töldszínt 4 szám alatti hivatalban fent leírt módon beszerzendő utalvány alapján fizetendő le.

— **Divatós női szalma kalapformák 5, 6, 7, 8, 9, 10 koronáért.** Leányka és fiu marine vagy díszített szalma-kalapok 150, 180, 2, 3, 4, 6, 8 koronás olcsó árakkal nagy választékban Knazovitzky divatruházában.— Telefon 163.

— **Egy kis elcsérlés.** Lapunk tegnapi számának *Egy kis lapszemle* c. közleményében egy kis baleset történt, amit az azt elkövető álmos nyomdászok virágnyelven *eltördelesnek* neveznek. A mérges cikkkiró másnak hívja de, hogy minek, azt nem szokták az újságban kiírni. Szóval: a második oldal második és harmadik bekezdése felcseréltek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtetőlen jó férjem: **Somogyi Miklós** temetésén megjelentek, avagy részvétükkel bármilyen módon fájdalmunkat enyhítették ezuton mondok hálás köszönetet. Öv. **Somogyi Miklós** és családja.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziaszer a **dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila.** Egy doboz ára 50 fillér. **Kapható Szűcs Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Városházter.**

Székesfehérvár szab. kir. város polgármester. 1621/1916.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. miniszteriumnak 1.251/1916 M. E. számú kormányrendeletét tudomásulvétel és lelkiismeretes betartás végett közlöm.

Székesfehérvár, 1916 ápr. 25.

Dr. Saára Gyula,
polgármester.

A m. kir. miniszteriumnak 1.251/1916. M. E. számú rendelete.

az 1916 évi termésből származó tengeriért, valamint száraz, (érett) babért, borsóért és lencséért követelhető legmagasabb ár megállapításáról.

A m. kir. miniszterium a háboru esetére szolgáló vételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezéseik alapján a következőket rendeli:

1. §.

Az 1916 évi termésből származó tengeriért, valamint száraz, (érett) tengeri, valamint száraz, (érett) babot, borsóért és lencséért a jelen rendelet hatályának ideje alatt a megállapított legmagasabb árnál drágábbban árusítani vagy vásárolni tilos.

Ugyancsak tilos az 1916. évi

ha szállítás ideje	csöves állapotban	morzsolt állapotban
1916 aug., szept.	22-50	30.—
1916 október	23-30	30-50
1916 november	24-10	31.—
1916 december	24-90	31-50
1917 január	25-80	32.—
1917 február	26-50	32-50
1917 március	27-30	33.—
1917 április	28-10	33-50
1917 május vagy később	28-90	34.—

b) fajtengerire (cinquantin, florentini, putyi és fehér gömbölyű) nézve

csöves állapotban	morzsolt állapotban
1916 aug., szept.	24-75
1916 október	24-75
1916 november	26-35
1916 december	27-24
1917 január	28-05
1917 február	28-90
1917 március	29-75
1917 április	30-60
1917 május vagy később	31-45

Ha a szállításnak meghatározott időben kell történnie és a kötelezett szállítással késik, a késedelem idejét a legmagasabb ár megállapításánál nem lehet figyelembe venni.

2. §.

Az 1916 évi termésből származó száraz, (érett) babért, borsóért és lencséért követelhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére métermázsánként tisztá sulyra a száraz (érett) babra nézve 58 koronában, a száraz (érett) borsóra nézve 66 koronában, a száraz (érett) lencsére nézve 66 koronában állapítatik meg.

Az 1. bekezdésben megállapított legmagasabb árak az illyenmü hüvelyesekre, hántolt, telezett, törölt, vagy megörölt állapotban is irányadók.

3. §.

A jelen rendelettel megállapított legmagasabb árakat, melylyek magukban foglalják a szállítás kikötött idejéig az őrzésnek és gondozásnak költségét, valamint a rakodó állomáshoz való szállítási költséget is, csak nélkül, az átvétel helyén és készpénzüzetés mellett történt eladás esetére kell érteni.

Az eladó az általa szolgáltatott zsák árát külön felszámíthatja. A zsákért felszámítható legmagasabb árt a kereskedelemügyi miniszter rendelettel szabályozhatja.

4. §.

A vételár hitelezése esetében a megállapított legmagasabb áron felül követelhető kamat kamatlába legfeljebb 2 % al haladhatja meg az [Osztrák-Magyar Banknak az ügylet kötésekor érvényben álló váltó leszámítási kamatlábát.

5. §.

Az 1916 évi termésből származó tengeri, valamint száraz, (érett) babot, borsóért és lencséért a jelen rendelet hatályának ideje alatt a megállapított legmagasabb árnál drágábbban árusítani vagy vásárolni tilos.

Ugyancsak tilos az 1916. évi

termésből származó tengeri, bab, borsó és lencse készleteket az előző évek terméséből származó hasonló nemű terményekkel összekeverve forgalomba hozni.

Aki a jelen §-ban megállapított tilalmak valamelyikét megszegi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

A jelen § második bekezdésében megállapított tilalom ellenére forgalombahozott termények készletét a kihágási eljárás során a törvény értelmében el kell kobozni.

Az elkobzott készlet értékének egyötöde a feljelentő illeti, a többi része a felmerült költség levonásával a rokkant katonák segélyalapját illeti.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesi városi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavonországokban pedig e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el.

6. §.

Tengerinek és száraz (érett) babsónak, borsónak és lencsének vámkülföldről való beszerzésére a jelen rendelet nem vonatkozik.

Vetőmagra nézve a földművelésügyi miniszter, Horvát-Szlavonországokban a bán e rendelet alól kivételeket engedhet.

7. §.

Az előző évi termésekből származó tengeri, valamint száraz, (érett) bab, borsó és lencse készletekre vonatkozólag érvényben álló rendelkezéseket ez a rendelet nem érinti.

Az 1.092/916. M. E. szám alatt kiadott rendeletben az 1916. évi termésből várható tengerinek és hüvelyeseknek előre eladása és vétele tekintetében megállapított tilalmat a jelen rendelet szintén nem érinti.

8. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép élet. Hatálya kiterjed Horvát-Szlavonországok egész területére.

Budapest, 1916. évi április hó 8-ik napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mindenestfiut, tisztességeset felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szt. István-tér 1. sz.

Elveszett f. hó 25-én reggel fél 6 órakor egy kampós, világosszürke, fogantyus, világosbarna hüvelyben levő botesernyő a Megyeház-utcából a vasutra haladó bérkocsiról. A megtaláló kézbesítse lapunk szerkesztőségében illő jutalomért.

Keresek egy intelligensebb nő, középkorut házilakszasszonyt, Vörösmarty-tér 5. földszint jobbra.

Halál esett miatt azonnal eladó egy használt hálószoba berendezés, gyermekágy konyhabutorzat, mosógép, férfiruha, cipők, csizmák, orcsipető, fényképezőgép és egyéb apróság. Cim a kiadóhivatalban.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a legfinomabbik Gerendai Gyula vászon, fehérenemű, gyermek-kelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

Kárpitos munkákat szolid és megbízható kivitelben készít Turner Imre kárpitos és díszítő Szt. István-3. szám.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.
1520/1916. szám.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 21612/1916. számú kormányrendeletét tudomásulvétel és lelkiismeretes betartás végett közlöm.

Székesfehérvár, 1916. április 25.
Dr. Saára Gyula
polgármester.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 21612/1916. számú rendelete,

a hüvelyesek és mindennemű kávé és postai forgalmának korlátozásáról.

A buza, rozs, árpa, tengeri és rizsliszt, valamint mindennemű szalonna, hájzsír és sertészsír postai forgalmának korlátozásáról 76598/1915. sz. alatt kiadott rendeletben (1. a Budapesti Közlönynek 1915 évi december hó 18. napján megjelent számában) foglalt összes rendelkezése kiterjesztetnek az akár hántolt, akár nem hántolt száraz (érett) egész, felezett, törölt, felőrölt babra, borsóra ugyancsint mindennemű kávéra.

Ez a rendelet azonnal életbe lép. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Budapest, 1916. évi április hó 4 napján.

Báró Harkányi János s. k.
kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szerdán és csütökön,
április hó 26 és 27-én:
Carmi Mária főszereplésével
Gyilkos csókok

vagy
Egy szép asszony szenvedési
dráma 3 részben.

A pótműsorban:

Teddy ajándéka.
Vigjáték 3 felvonásban.
2 előadás fél 7 és 9 órakor.